

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 248-45
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Корто: П. К. О. Львів 504 000.
"Банку Чеських Лавів."
Прага "Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 злот.
чвертьрічно 15.00 "
піврічно 30.00 "
річно 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Інж. Юрій Пясецький

державно уповажнений інженер будови

Львів, Мучна 46, тел. 270-27

виконує усі праці з обсягу:

будівництва та промислової
і житлової архітектури.

ПАШУ І ЗБІЖОЖА

вислани Вашої цілорічної праці і головні за-
соби на життя, о б е з п е ч у ї т е с я від огню
в ТОВАРИСТВІ ВЗАІМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„Дністер“

Львів, вул. Руська Ч. 20.

ЦЕНТРАЛЬНА

Малопольська Каса Ощадности

У ЛЬВОВІ:

(раніше Галицька Каса Ощадности)

РІК ОСНУВАННЯ 1843 р.

Установа публічного права.

Видає ощадності книжечки на ім'я і пред'явника

з порукою держави

Веде рахунки біжучі і чеківі.

РЕЗЕРВОВІ ФОНДИ: 3,668.000 зол.

Замісцем влати — П. К. О. 500-108.

Окладайте свої ощадности і всяку часою зайву готівку

в ЦЕНТРОБАНКУ

У ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛИЦІ ТРЕТЬОГО МАЯ Ч. 15,

бо це не тільки безпечно і корисно для Вас львоната,
але це рівночасно живчик для нашого господарсько-
кооперативного організму. Центробанк акредитує наші
кооперативні центральні, Українбанки, Повітові Союзи,
Районні Молочарні та весь кооперативний промисл.

Регент Горті їде до Німеччини.

МАДЯРЩИНА ПРОГОЛОСИТЬ СВОБОДУ ЗБРОЄНЬ.

В неділю 21. п. м. регент Мадярщини адм.
Горті з дружиною приїде до Берліна з офіцій-
ною візитом. Разом з адміралом їде прем. Ім-
реді, міністр закордонних справ Каня, міністр
оборони ген. Рац, шеф кабінету регента д-р
Ірай і шеф військової канцелярії регента марш.
Іні. На прикордонній станції Нікельсдорф зла-
тиме на регента Горті та його почот спеціаль-
ний поїзд з малярським послом у Берліні Сто-
лем, німецьким послом у Будапешті Ерманд-
дорфом, шефом протоколу та іншими німець-
кими достойниками. Поїзд спиниться у Відні,
де його повитає намісник Сейс-Інкварт з пред-
ставниками війська та партії. По переході пе-
р., почесною четою летунів регент Горті від-
їде далі до Берліна. Програма побуту маляр-
ських гостей передбачує відвідини Нирнбергу,
Гамбурга і порту Кіль, де дружина регента бу-
де хресною мамою нового кружляка німецької
військової флотії. В усіх містах, що їх відвідає
регент Мадярщини, підготовляються з поспі-
хом до такого самого величавого привітання
адм. Горті, яке Німеччина уладила Мусолінієві.
У прикордонній місцевості Нікельсдорф вибу-
довано величаву тріумфальну браму. Сотні ро-
бітників підготовляють декорації західного
двірця у Відні, що буде прикрашений маляр-
ськими і німецькими прапорами.

ЗНАМЕННА ПРОМОВА ПОС. ЕКГАРДА.

Провідник партії малих хліборобів пос.
Еккард виголосив знаменну промову підкрес-
люючи, що теперішні політичні положення
дає добру нагоду до здійснення слушних ма-
лярських домагань. Слід її тепер використати,
щоб опісля не було запізню.

Далі пос. Еккард заатакував Чехослова-
чину кажучи, що вона не дотримала ніодного
зобов'язання, прийнятого в мирових договорах і

то у внутрішніх і закордонних справах. За те-
перішні положення Чехословащини пос. Ек-
кард склав відповідальність на президента Бе-
неша. У зв'язку з цією промовою пос. Еккарда
і чотироденним засіданням ради міністрів, що
відбулося минулого тижня в Будапешті, слід
здогадуватися, що Мадярщина рішиться по-
візити регента Горті в Німеччині зломити кня-
зулі мирового трактату у Трієвоні, що забороняє
їй зброїтися. Мадярщина піде мабуть цим шля-
хом тому, що договором у Сальоніках балкан-
ської держави дозволили вже на зброєння Бол-
гарії, чого не могла вниднати дотепер Мадяр-
щина від держав Малої Антанти.

Слід згадати, що модернізація озбро-
єння малярської армії вже в повному
ході. Інвестиційний план, що його о-
працював прем. Імреді, передбачує на
зброєння мільярд пенго. Незалежно
від того з публічних складок створять
фонд ім. Горті на розбудову маляр-
ського летунства.

„Пештер Льюд“, орган міністерства за-
кордонних справ пише, що подорож Горті до
Німеччини відбудеться під знаком справед-
ливості для давніх переможених, під знаком га-
рантії європейського миру, а передовсім опер-
ту миру на наддунайським басейні на трієвних і
справедливих основах.

Німечка преса дуже широко розписуєть-
ся про цю візиту. „Фелькштер Беобахтер“ пи-
ше, що завдяки праці Горті Мадярщина здо-
була почесне місце всупереч перешкодам своїх
ворогів. Приязнь Німеччини та Італії виявилася
при цьому дуже цінною.

В політичних колах кружляють поголоски,
що Німеччина загарантує кордони Мадярщини,
як зречеться своїх претенсій до Бургенлянду.

Німеччина зажадає кольоній.

Підготовка до партійного конгресу в Нир-
бергу вже майже скінчена. Цьогорічний зїзд, в
якому візьме участь службово 400 тисяч про-
відників формацій націонал-соціалістичної пар-
тії, відбудеться під гаслом „Великої Німеччи-
ни“ і прилучення Австрії до державного німець-
кого організму. З Австрії приїде на конгрес
понад 30 тисяч партійних діячів.

Актуальність судетського питання під тепе-
рішню пору знайде без сумніву свій висліа теж

у програмі зїзду, що його устійнює тепер осо-
бисто канц. Гітлер зі своїм заступником Рудоль-
фом Гессом та найближчими співробітниками.
Крім пів мільона людей, які службово візьмуть
участь у конгресі, приїде до Нирнбергу дуже ба-
гато туристів.

Політичні кола залявняють, що канц. Гіт-
лер зажадає звороту кольоній для Німеччини —
вказуючи на господарські труднощі Німеччини.

Де джерело гніву?

Львів, 20. серпня 1938.

Коли ви стрінете знайомого, громи перед
ним кидає на свого дійсного чи згодного
в-рога, у тому переконанні, що всі у світі му-
сять його теж ненавидіти, і несподівано почу-
єтє, що ваш інтерлюктор зовсім не однозгід-
ний з вами, вашого гніву він не поділяє ані не
підтримує, навпаки, заявляє вам, що він до то-
го спору не вишується, бо його інтерес інак-
ший, — то з такого обороту розмови напевне
не будете задоволені. Ваша нехіть звернеться
автоматично проти того інтерлюктора, якого
почнете ставити на одну дошку з тямним своїм
заприсяженим ворогом. Це чисто людське, пси-
хологічно (хоч не розумово) оправдане почу-
вання, що чоловік хоче, щоб усі думали так
само, як він, і так само до всіх ставивсь.

Але поза тою найзвичайнішою причиною
гніву частини польської преси на українців, які
не хотять ставати в одну лаву фанатичного про-
тивімецького фронту, існують очевидно при-
чини суто політичного характеру. Сама думка,
що „німецьким союзником“ може бути кілька-
мільйонна українська меншина у Польщі та кіль-
к-десятимільйонний український народ — ви-
водить з рівноваги польських патріотів, що
ненавидять німців. Очевидно, колиб не жахли-
вий політичний рівень польської бруквої прес-
и, то зусилля польського табору, переконано-
го у „германофільстві“ українців, ішлоб на при-
єднання собі українства, української політичної
думки, українських громадських настроїв. Од-
нак це питання тісно в'яжеється з проблемою
конструктивною і позитивною національної по-
літики держави супроти українців. Покищо ця
проблема у Польщі не існує, — ані у теорії,
ані тим більше у практиці. Зате існує знамен-
те підложжя для протипольської нагінки: дис-
кусія на тему становнища до німців і III. Німеч-
чини це тільки вимряна нагода, ще одна при-
тока, для протипольської кампанії, якої мета
— не конструктивна меншинева політика, не
розв'язка української проблеми по лінії злаго-
ди польсько-українських взаємин, тільки цку-
вання влади до нових репресій. А що вся полі-
тична система, до якої входить і політичний
регіоналізм з поділом української етнічної те-
риторії у Польщі на кілька теренів з різною
прайтною та зі стосуванням навіть різної тер-
минології до місцевого українського населен-
ня, і такі рішення у маленьких справах, як за-
броня у Тернополі матурального зїзду колиш-
них учнів колишньої місцевої гімназії, — що та
польсько-українська дійсність доводить тільки
до щораз більшої радикалізації українських
настроїв, серед якої можливі всілякі закордонно-
політичні „фільства“, — то існує заворожене
кіло, з якого виходу покищо нема.

Покищо є тільки місце для таких ідіот-
ських „ревалюцій“, як про Стадіона, винахід-
люка українців, і німецькі фонди для україн-
ської кооперації і 25 мільонів німецьких марок
для українців (яких, де?), про мітичного гене-
рала, як німецько-українського посередника у
Дніпро, і про звязок тої генеральської місці зі
статтею „Діла“! Маємо враження, що це цілком
другорядна справа, чи редактори газет, які дру-
кують ті всі клевети, вірять у них і дають цим
свідомо своє знання українських справ, сво-
го політичного розуму і досвіду, чи вони дру-
кують ті речі „на авто“, знаючи, що хоч у них
нема слова правди, проте своє завдання підви-
шити атмосферу міжнародних відносин у
Польщі можуть знаменито виконати, і дають
таким робом свідомо своїй етні. А проте га-
даємо, що протипольська кампанія за здо-
судне „германофільство“ українців має таку

„ДЕШЕВИЙ МАГАЗИН ПАПЕРУ“

Там найдешевше купити:
всіх паперів, — шкільних, бюрократичних,
— лада — всі види пера
найдешевший вибір

Львів, Трибунальська 1.

(Дім Циплера) Тел. 319-65.

Глибоше джерело поза двома вищезгаданими причинами. Цим джерелом вважаємо свідому або може й підсвідому лють на українців, які сміють формулювати взагалі своє власне самостійне і від польських чинників незалежне ставлення до міжнародних подій та чужих держав і народів. У головах польських патріотів не вищайється, як якийсьбудь громадянин польської держави може думати інакше ніж категорично, ніж думає загал польського громадянства. В його житті — це щось немов творення „держави в державі“, такої „держави“, яка веде свою власну „закордонну політику“.

Та нехитю до самостійної української думки і злість на українців за їх відвагу формулювати ту думку, не турбуючись, чи вона приемлею для Польщі чи ні, тісно зв'язана взагалі з нехиттю до чогоньбудь у Польщі, що не є на 100% з польщиною зіпсоване. І не тільки зіпсоване, але від польських чинників, польського адміністративного апарату та польського громадянства з усіма його можливостями — залежне. — Мимходом кажучи, польський патріот, який обурюється, що українець зважується думати власними незалежними категоріями забуває що напр. у підході до того самого німецького сусіда між самими поляками є величезні різниці думок, бо існує чейже ціла політична школа Владислава Студницького, який пише явно і славно „билем і естем германофілем“ та існує офіційна закордонна політика п. Бека, побороювана і ендецією і Фронтом Морж і соціалістичною лівицею і жидами. Польському громадянству вільно бути політично не то здиференційованим, але й розпорошеним, — українському громадянству не вільно мати власної думки, бо це не є польська думка.

Цей польський підхід тісно зв'язаний з нехиттю признати, що Польща це не однородно

національна держава та що зокрема українська проблема це не тільки внутрішня справа Польщі, але й проблема великого міжнародного значіння — може в нинішньому літ го-стро не актуальна, а проте проблема будучи-ни Європи. Сама думка про одне і друге виводить деяких поляків з рівноваги. Вони воляють вперто триматися фікції „дальшого народнього“ і всіма можливими способами намагатися ту фікцію реалізувати з найгіршими вислідками, вони воляють негувати навіть само існування української проблеми (ба навіть і українського народу, про який ендеки все ще пишуть тільки у „латках“), ніж погодитися з існуванням неприємної правди, а якої треба би робити зогорічні політичні висновки та відповідно форму-вати нові, інші відносини. І тому українська ви-мога признати українців у Польщі, як окрему правну особистість — викликала такий пароксизм гніву: ті, що гніваються забувають, що та вимога існувала вже давним-давно перед по-вою Генляйна на політичному овилі та що Польща сама кількакратно признавала ту окре-му українську політичну особистість і в своїх конкретних пропозиціях і навіть в конкретних законах.

Засада, що „вчорашній день не подібний до нинішнього“ знаходить у польському стано-вищі до українців таке застосування, що нині не тільки ніхто з поляків не хоче признати за українцями їх права до окремої правної особо-вості, але й саму таку вимогу характеризує, як злочин. Як злочин характеризоване теж украї-нське становище до німців і III. Німеччини, що не покривається з германофобством польської ендеції та гітлерофобством жидів і польських соціалістів. Але на те нема ради. Саме суть у-країнської національної політики — її незалеж-ність. Польська політична думка може (і повин-на) тільки змагати, щоб український національ-ний інтерес вбгати у польські державні рамки, щоб погодити ті два чинники, а не доводити до їх конфлікту. Коли цього польська політич-на думка не робить, а державна меншинева по-літика що проблему зовсім легковажить — му-сить приходити до щораз більшого напружен-ня і загострення відносин. Своєї самостійності українська національна політика не тільки ні-коли не впречеться, але буде послідовно змага-ти, щоб усі високі, які можуть робити вра-жіння, що в українській національній політиці грають роль якісьбудь чужі сутісті — однак-о польські, німецькі, московські чи жидівські, — щоб такі високі ліквідувати.

О. ЛЕВИЦЬКА І С-КА, Львів, Кордешького 51.

далі, французька дипломатія не хоче вдово-лятися і намагатися далі випроводити Польщу з її нейтрального становища в справі ЧСР.

Тимчасом варто звернути увагу на те, що погади британських політичних кол у шії і з численних інших справах поважно різняться від французьких поглядів. Лондон непокоїть Польща значно менше ніж Париж. Женевський „Телепрес“ повідомляє з Лондону між іншим: „Рішення Польщі відмовитися від постійної де-легатії при Л. Н. вважають у лондонських по-літичних колах поважною політичною подією. Загально гадають, що мотивом цього поль-ського рішення є з одного боку приязнь усмі-нення польсько-німецьких відносин, а з другого боку вислід франко-світового пакту та чесько-світового союзу. Лондонські часописи зана-чують польське рішення вважаючи його почат-ком цілковитого зірвання відносин між Же-невою та Польщею. Згідно з інформацією „Дейлі Мейл“ з неофіційних польських кол Варш-ви, це рішення уряду виправдує острахом, щоб Польщі не втягнули до міжнародної не-тушні, викликані ситуацією у ЧСР. „Дейлі Експрес“ з свого боку пише, що „політичні польські кола вважають Лігу Націй органі-зацією демократичних держав спрямованою про-ти тотальних держав, яка без Італії, Німеччини, Я-понії та інших поважних держав світової олії не заступає“.

Становище Польщі, держави, в якій пере-бувають мільйони українського населення, су-проти Ліги Націй, дуже цікаве також для укр-аїнців навіть при сучаснім жалюгіднім стані ат-невської установи. Безпосередньо для себе у-країнці від Ліги Націй не мають чого чекати, хоч би вже тому, що до неї належить моск-вський уряд. Але сам факт, що цей уряд стає те-пер головним „оборонцем“ непорушності пак-ту Ліги Н., надає особливого значіння кожній польській акції в Женеві. Протинитися реформі Ліги Націй буде Франції тим тяжче, що її на-дає щораз більше держав, м. і. під держав-сходу Європи та південно-американські держа-ви, які покищо лишаються ще в Женеві. Отже підтримуючи московську тезу непорушності пакту, французький уряд поставив воєнні на карту сам дальше існування Ліги Націй. Вод-чи політику протимосковського фронту в Же-неві польська дипломатія наражається на небезпеку, що у висліді Ліги Націй може ли-нитися виключно в руках Москви і її союз-ників. З другого боку — виступ Польщі з Ліги був би наближенням повної ліквідації тієї ус-лови

М. Давид

ВІДЛІКИ І КОРЕСПОНДЕНТУРИ:

- 1) Борислав, Косцюшка 123.
- 2) Перемишль, Ягеллонська 9.
- 3) Самбір, Ринок, Дім Н. Торговиці.

ПРОМ-БАНК

Львів, Гродзиських 1. І. п.
Тел. 292-15 і 200-15.

- 4) Сокаль, Косцюшка 38.
- 5) Станіславів, Міцкевича 1
- 6) Стрий, Фрухтмана 6.
- 7) Тернопіль, Тарнавського 6а.

Польща і Ліга Націй.

Женева, 15. серпня 1938.

Вістка „Авасу“ про намір польського уряду відкликати з кінем осінніх заг. зборів постійну делегацію при Лізі Націй та обмежитися заступ-ництвом генерального консула, викликала нема-лу сенсацію не лише в тутешніх політичних ко-лах, а й у Парижі та Лондоні. Агенція „Теле-прес“ писала з цього приводу з Парижа: „Про рішення Польщі розв'язати свою постійну деле-гацію при Л. Н. та про чутки, згідно з якими варшавський уряд мав би зректися також свого напів-постійного місця в Раді, писали різні ча-сописи. Кореспондент „Парі-Міді“ писав з Вар-шави: „Коли жест п. Бека й не означає виступу Польщі з Ліги Націй, всеж не можна мати сум-ніву щодо того, що Польща приготує таким робом свій есент. виступ з Ліги Націй. Участь Польщі в праці Ліги буде в дійсності обмежена відтепер до ролі обсерватора. В „Журналь де Леба“ Пер Бернус заявив: „З огляду на те, що ролю Ліги зведено тепер майже до нуля, не бу-лоб чого багато дивуватися чи непокоїтися з приводу цього виступу Польщі, колиб в інших відносинах політика варшавського уряду не творила несподіванок для найкращих приятелів країни, що powstała в 1918 р... Від моменту ві-домої німецько-польської декларації, яка мала місце незабаром по перебранні влади Гітлером, Польща здавалось виявляла щораз більшу при-хильність до Німеччини“. Цю політику Бернус

уважає небезпечною для Польщі і для інших націй і сподівається, що „Польща раніше чи пізніше змінить її...“ Постійна ворожість Бер-нуса до Німеччини відома вправді ще від часу світової війни і його часопис перебуває власти-во в опозиції до уряду. Але в цім випадку він поділяє в деякій мірі занепокоєння керівників французької політики щодо становища Польщі супро-ти Ліги Націй. На цю тему подає „Франк-фуртер Цайтунг“ досить цікавий допис свого кореспондента з Парижа, в яким говориться, що французька дипломатія намагається зясувати сучасну політику Польщі; з цим наміром Боне перевів наради з амбасадором Польщі у Франції, які проте не дали бажаного французам висліду, так само, як наради французького амбасадора з міністром Беком у Варшаві. У Парижі не нада-ють великого значіння ліквідації постійної поль-ської делегації у Женеві, але побоюються евен-туального виступу Польщі з Ліги Націй. Заява польського уряду, що говорить про це перед-часно, французької дипломатії не заспокоїла. У Парижі мають вражіння, що свою дальшу участь в Лізі узявляють Польща від реформ пакту, себто від скасування 16-го параграфу про обов'язкову участь в санкціях. А на таку ре-форму Франція все ще не годиться, вважаючи § 16. вугольним каменем цілої французької си-стемі союзів. Запевненням з польського боку, що франко-польський союз існує непорушно

Повідомляємо

що з днем 1. вересня 1938 р.

ми ЛІКВІДУЄМО

Конто ПКО. ч. 143.322 - Варшава

й тому просимо ВСІ ГРОШІ надіслати

ТІЛЬКИна конто ПКО. Львів
ч. 504.060

АДМІНІСТРАЦІЯ „ДІЛА“

Найвидатніше працюють

ощадні люди, що складають свої ошадности

У ЗЕМЕЛЬНІМ БАНКУ ГІПОТЕЧНІМ У ЛЬВОВІ

вул. Словацького 14.

(Філія Банку: Станиславів, ул. Собіського II.

Хроніка Совітської України.

ДО 125-ЛІТТЯ НАРОДИН ШЕВЧЕНКА.

Імя Шевченка на совітській Україні — це один з тих нечисленних і останніх бастионів українства, проти яких московська влада ще не відважується повести відкритого наступу. Бо підземні міни давно пішли в рух у формі фальшування деяких його творів, невідповідних для окупантської влади, фальшування світогляду поета і просто навмисного занедбування пам'яті про нього.

Імя Шевченка дає ще змогу українцям під окупацією виявляти себе, хоч і то, зрозуміло, в обмежній формі, українцями, виявляти свої симпатії до „свого“, до українського.

Отже нема нічого дивного, що підготовка до святкування 125-ліття народин Шевченка перейшла норми, що їх усталила влада.

Інше питання, в яких нормах відбудеться саме святкування.

Урядовий шевченківський комітет ухвалив такі заходи: відомо-ж, що без видання творів письменника, якого ювілей святкують, не обійдеться, отже „апродовж найближчих місяців“ (речень доволі невиразний!) вийде ілюстрований „Кобзар“ („вибрані твори“, це-ж цілком зрозуміло) в накладі 150 тисяч примірників і неілюстрований „Кобзар“, менш мистецьке видання (теж вибрані твори) в накладі 300 тисяч примірників. Інститут літератури Академії Наук має випустити перший том академічного видання. Дитяче видавництво центрального комітету комсомолу України готує до друку „Кобзаря“ для дітей, це саме видавництво випускає видання й російською мовою.

Коли візьмемо під увагу голоси совітської преси, що „Кобзар“ на совітській Україні — це бібліографічна рідкість, бо в продажі його ніде не відстанеш, що неписьмених на совітській У-

країні ніби (так принаймні твердять!) нема, що твори „вождів“ і про „вождів“ виходять міліонними накладками, то на 30 мільйонів українського населення може і не так уже багато видають примірників „Кобзаря“.

Далі комітет, до складу якого входить також і голова ради народніх комісарів УССР Коротченко, ухвалив звернутися до ради народніх комісарів УССР, з проханням „забезпечити закінчення“ будови до ювілейної дати пам'ятника поетові в Києві (була вже постанова уряду відкрити цей пам'ятник у березневі дні року 1936, але уряду, що складався з „ворогів народу“, отже закінчення пам'ятника не „забезпечено“, а також з проханням збудувати пам'ятник на могилі поета (тут уже не зазначено, коли саме). Щоб не було чого несподіваного, літературно мистецькі вечори, присвячені пам'яті Шевченка по всіх установах, підприємствах, колоспах та радгоспах організуватиме виключно спілка радянських письменників України. Оголошено конкурс на кращу популярну біографію Шевченка. Маляр Бурачек працює над полотнами „Ріве та стогне Дніпр широкий“ і „Могила Шевченка“, Мищенко малює картину, де буде зображена хата, в якій народився Шевченко. Азовський — картину „Шевченко на засланні“. Бесєдін малює групний портрет „Шевченко, Добролюбов і Чернишевський“ (ну, зрозуміло!).

НОВІ КНИЖКИ.

„Держлітвидав“ видав збірку вибраних поезій Сосюри, її ілюстрував маляр Рубан; видав також збірку поезій Виргана „Щастя—доля“. З творами цього поета довелось ознайомитися в останніх книжках „Радянської літератури“. Не можу собі відмовити зачитувати деякі рядки:

...А на горі над синім хлібем
Кришми жовтогарячими шматі
Липова спала в тілці по тернях...
На пагорбі донесуть о колосях,
Вово став раптово золотим.
А аголом осінь у село заходить
В партійні плахті, в зоботі червоній...
А одгулюючи весілля, ще довго
Через усе село вона танцює
Над червою, розстріляна, аж поки
Із парни анца не завітає
На волозятні колах і снігами
Не замете всіх вулиць і ярів...
На мою думку дуже добре!

ОДЕСЬКА КІНОСТУДІЯ.

Ця кіностудія має чи не найкращі на Україні можливості. Справді маючи такий „золотий фонд“, як тамашине сонце, як „козацьке море“ можна створити дуже добрі речі. І не даремно одеська кіностудія переважана, з казковою швидкістю виростають і зникають численні декоративні споруди на береві моря... Але все це не має нічого спільного з Україною, це працюють знімальні групи Ленінградфільми, Москвафільми, Союздтфільми і багатьох інших.

Одеська кіностудія для себе працює над двома фільмами: „Кармалюк“ і „Морской пост“ (назва мовою „братнього“ народу. Чому?) Працює давно, бо сценар „Кармалюка“ був не зовсім „доброжисний“. По переді підчас праці довелось його перероблювати, бо виявилось в ньому забагато „ворожого народові“, а потім, по виправленні „сюжетна лінія його була так ослаблена“, що довелось знову перероблювати... А які-ж чудесні фільми можна було б створити там, скажім з морських походів запорожців! Ну техніка фільмознімання безумовно вдосконалилась до того часу, кращі вийдуть фільми.

ТВОРЧИСТЬ КОМПОЗИТОРА ВІКТОРА КОСЕНКА.

Він написав цілий романсів на слова Тичини, з яких найпопулярніший „На майдані“, цілий пісень „Бойовий шлях 44 дивізії в піснях“, обробки пісень „Ой що-ж бо то тай за ворон“, „Деся поїхав син“ та інші, „Героїчну увертюру“ для симфонічної оркестри. Тепер він працює над симфонією „Загибель ескадри“.

СЕРІЯ НАРИСІВ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ.

Серію нарисів, які охоплюють історію України до початку XX-го століття випускає інститут історії Академії Наук УССР. Л.

Чи є в світі краща зірка,
Як моя кохана Ірка?

Чи є в світі де царівна,
Щоб була така чарівна?

є! — кожна що вживає знаменитого —
українського
крему меріда

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 22.

ЛІДІЯ РОМАНІВНА.

КОТЛЕТИН.

Нині саме був той день, коли „надзвичайна“ Іза сіячилась і не було ніякої певності, що пошта принесе щось „нове“. Тася тупо дивилася на довілку, сівши у кутку за таблицею і не підіймаючи голови з лавки. Здавалось, не чула всіх цих добрих насмішок, що сипалися на неї. Порухалася аж тоді, як Іванка Леміш відштовхнула її на край лавки і сіла біля неї. Поволеньки обернула очі в її бік і чудово роблююю повагою весельчача дивилася на „напасть“.

— Що ти хочеш від мене?!

Голос Тасин прогудів як із льоху.

— Я? Не хочу нічого; серце мене болить, як дивлюсь на тебе! Невже-ж у тебе у кишеню нема уже нічого?! І то так ані кришечки?!

— Ні кришечки!.. — поволеньки важко прогуділа Тася. Дивилася на Іванку широко кліпаючи повіками, по котячому облизуючи губи язиком. А далі рванула собою, вхопила Іванку під руку і виструбнула з нею з лавки.

— Не маю си-ли жаліти! Іду в їдальню! Хоч попохачу, покріплюся паром, не дозволю заморити себе марно! Ухх!..

Серед реготу всієї класи і крику Іванки, що зедан воліклась за нею, побігла до дверей. Але саме тоді роздався кухонний дзвінок і миттю всі клася вибігла на коридор. Пішли двійками, трійками, інмохті прислухавшись у те, про що Тася „тарабаніла“ Іванці. Вона змалювала їм

бенкет з найлюбіших страв — самих ласощів, називаючи все „любо“, здрибіло: шиночка, сирочок, яечка, печені курятка...

Зійшли сходами на перший поверх. Зустрілись тут з панєю директоркою, що саме вийшла зі своєї кімнати та йшла у їдальню вкупі з усіма. Зрівнявшись з Тасею нараз поклала руку на її плече:

— З твоєї класи хтось цині хорий?

— Ні, пані директорко! Ага!.. Наді Лісовій стало погано на географії і її вивели з класи!

— Ну і як же її тепер?

— Вона лежить у спальні. Казала Хима, що їй уже багато краще!

Пані директорка подумала хвилину і перевела свою долоню з Тасиною плеча на її бундючню, непокірливу гривку.

— Як так, то нехай ще полегить собі! А ти постарайся занести їй обід! Очевидно сама їджд перше!.. Пам'ятай, Тасюко!..

Один куточок губ пані директорки піднявся у хитрий посмішці. Мабуть подумала знаючи добре „жеруна“, що дуже важко було їй нести обід, не поновіши раніше самій.

Розійшлися. Гуділо коридорами, лунало дитячими голосками, дзвеніло сміхом. Тася шугнула одна з перших у їдальню, покинувши Іванку і станула на своїм місці, задалагідь заоживши руки до молитви. Напругині перехрестилась тілами двічі й рванула ложкою. Приговарювала до борщика солоденького, до барабольки любові, перемішала цілунком кінчикми пальців „золотий“ „металікам“ на полумиску. Завзяли її радісним очам, пані Гайська така хитра

похмура, поважна, розвела свої чорні брови і всміхнулася м'яко дивлячись на Тасю.

Але все гарне — скоро кінчається. За кілька хвилин не стало котлетки на Тасиній тарілці. Вона почала нудьгувати. Послухала хвилину, як Одарка жалілась на свою кривду від професора математики і попросивши дозволу від пані Гайської відійти від стола, побігла у кухню по обід для Наді Лісовій.

Борщик несла так, якби була професійною кельнеркою і вже у дверях розважала хвору Надю:

— Не журися, як тобі не хочеться їсти то в їм і ніхто не буде тебе чіплятися.

Вертаючися коридором по „друге“ Тася побачила сірого Мурка, що у куточку біля шафи зачався, якби чекав на миш. Посладила його, ухиливши доступ до якоїсь діри, відсунувши шафу, й підбавляла до лави, посіпаючи за вухом.

З „другим“ Надіним Тася бігла перестрибуючи по два сходи; не треба було з ним церемонитися, як з борщиком.

Котлетки, бараболька і капуста трималися разом як перекаладанець і можна було тарілкою виконувати граційні рухи, як ті кельнери на фільмах. Тася заспівала „Комари“ і минаючи по два сходи понеслася вгору.

На диво Наді зїла весь борщ. Ще й цікаво потягалась очима до тарілки, що прийшла до неї у Тасиних руках. Але зараз таки донитливо плакала їх на Тасю:

— Що це? То у нас нічка такий о, нічний обід!

**Вже й Мамай Фотографує
Все приладдя в нас купує!**

Фотографічна крамниця

„Е-КОМП“ ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 29.
тел. 203-30.

„Опечатання та збурення православної церкви було безправне“

СТВЕРДИВ ОКРУЖНИЙ СУД У ЗАМОСТІ.

Варшава, 18. серпня.

Окружний Суд у Замості проголосив у вівторок 16-го ц. м. в 12-тій год. дня присуд у справі відомого і голосного процесу проти 30 православних з Хмілька, обвинувачених за непослух владі, участь в нелегальних богослужіннях і т. п.

Окружний Суд у Замості (хід розправи подає „Діло“ передумова) рішив: „усіх обвинувачених за організування збіговища, щоб ставити опір правним наказам влади — звільнити від вини й карі натомість суд засудив: селянку Олену Венгерин за те, що вдарила поліція з Лукової Венгерського на пів року в'язниці в за-рахуванням слідчого арешту (обвинувачена перебувала вже 3 місяці в арешті); Юрія Тияру й Андрія Камічка за словну зневагу війта Матиска й поліцаїв на 2 місяці арешту з припиненням кар на 3 роки.

Після проголошення присуду суддя Матковський подав усні мотиви присуду і м. і. признав, що „опечатання і збурення православ-

ної церкви не мало правних і формальних підстав, тимсамим не було опору проти правних наказів влади“.

Присуд і мотиви заміського Окружного Суду викликали у Варшаві, особливо в правничих і адвокатських колах велике враження і прихильні коментарі. Цілий наклад сьогоднішнього „Дзєнніка Людового“ поліція skonфіскувала навіть в кіосках і в вуличних продавцях. Skonфіковано кілька речень в судовому звіті кореспондента того щоденника з Замостя та полемічну статтю - відповідь „І. К. Ц.“ в справі його алармів з приводу голосів англійської преси про православ'я у Польщі.

Дня 23-го ц. м. перед Окружним Судом у Замості стане в четверте о. Іван Олійник, обвинувачений за „нелегальне богослужіння в нелегально збудованій церкві“.

Фа—ський.

ЩЕ ОДИН КАНДИДАТ НА ПРАВОСЛАВНОГО МИТРОПОЛИТА.

Інформації, що Іх „Діло“ подає у справі передбаченої зміни на становищі православного Митрополита у Польщі підтверджуються у Варшаві й надалі. Треба лише додати, що як контр-кандидат єпископа Сави виступає в цих поголосках не так грузин о. арх. Пералде, як радше і передовсім грек о. арх. Василекас, також професор православної теології у Варшаві, гірше від першого зорієнтований в церк.-національних відносинах у Православній Церкві у Польщі.

НА ТЕ
ЄДИНА РАДА:

Вживати плястер **LEBEWONH**, неохайна на відтиски. При купні домагайтесь оригінальної коробки **LEBEWONH**! — На

Італія готується до війни.

В четвер 18. ц. м. прилетів Мусоліні на тристоронній бомбовик на острів Пентеларія, де оглянув пристань та фортифікації, що Іх з поспіхом розбудовують. Описи появилися Мусоліні на балконі ратуша, звідки виголосив промову до населення. Пополудні вернувся літаком на летовище Літторія під Римом. Подорож Мусоліні викликала велике враження, бо острови Пентеларія положені на половині шляху між Сицилією і бережжям Тунісу. Острови мають велику базу підводних суден та літаків. Ці бази рішатимуть про панування над т. зв. Сицилійським каналом, що ділить Середземне Море на дві частини — західну і східну. Отже на випадок есентуального конфлікту морські бази і фортифікації Пентеларії відіграють дуже поважну роль.

Італійська преса підкреслює, що це перший раз так важна морська база була предметом інспекції шефа уряду. „Ляворо Фашиста“ бачать в інспекції особливу журбу Мусоліні, коли йде про оборону Італії. „Трібуна“ запевняє, що рекордний лет Мусоліні (600 км. за дві години) на острові Пентеларія військовими тримоторними бомбовиком є дуже вимовний. Острови Пентеларія, що донедавна вважалися далекими посістями і без значіння, набрали за фашистського уряду великого значіння для середземноморської потуги Італії. Мусоліні, що перший раз появився на Пентеларії, дав доказ великої сили і потуги Італії

Убрання до міри

з найліпших матеріалів поручає

ШАПІРА вул. Личаківська 1.

ІТАЛІЯ ЗАЯВЛЯЄ СВОЮ НЕВТРАЛЬНОСТЬ

В центральній органі німецької мови „Вілде унд Махт“ появилися стаття відомого італійського публіциста Вірджінія Гайда про теперішнє положення в Європі. На думку італійського публіциста всі труднощі судетської проблеми в засліпленні великодержав, що відтримують Чехословаччину і стоять на становищі політичних прав штучно створеної держави.

Італія — пише Гайда — зовсім солідаризується з національними змаганнями німців і думає, що цей конфлікт повинен бути безпосередньо поладаний між Німеччиною й ЧСР.

„Італія не бачить причини відтримувати Чехословаччину, що з одного боку не є ні конати довіреної їй місці в середній Європі, з другого боку — веде ворожу політику супроти національних італійських інтересів. Тому й Італія рішена супроти конфлікту зберігти нейтральність, так як зберегла її в останніх війнах супроти австрійських справ.

ПІДГОТОВЛЯЛИ АТЕНТАТ НА ТРОЦЬКОГО

Мексиканська преса пише, що до Мексики приїхав Жорж Мінк, який дістав приказ від П. У. убити Троцького. Тому йому Троцького береже зміниена сторожа.

Перевозить і магазинує

Меблі, товари

з усіх і до всіх місцевостей краю.

МЕБЛЕВІ ВОЗИ. Переводить ІНКАСО

Спедиційно-перевозова кооператива

Г А Р М А

Львів, Потоцького 11а. Телеф. 111-21

Політична співпраця Злучених Держав в Вел. Британією?

ЗНАМЕННА ПРОМОВА ПРЕЗ. РУЗВЕЛЬТА.

През. Рузвельтові надав університет у Кінгстен стейту Онтаріо титул почесного доктор. З цієї нагоди през. Рузвельт приїхав до Кінгстен, де в університеті виголосив таку промову:

Домінія Канади є членом британської імперії. Можу вас запевнити, що американський народ не залишиться пасивним, якщо яканебудь імперія загрозить безпеці канадської землі.

Тася віддула губи.

— А що ж ти ще хочеш? Борщ — добра річ, правда? Но, а котлет то що? Не любиш?..

Надя сіла на ліжку, відхнула і скривилась.

— Люблю... але мені чомусь котлета не дали... Гадають, що я недужа. Дивись!..

Тася встромила очі в тарілку. На ній блідо майоріла капуста і бараболька. Чистий глум. Заложивши руки, постогнала і струснувши головою помчалась у кухню. Вона рішуче попрохала для своєї товаришки і мяса. На це пані управителька повагом, рішуче заявила, що вже раз поклала на тарілку котлет і то з уваги на Надю, що така худенька — великий котлет, один із найкращих.

Тася, як у безодню провалилась. Що-ж вона тепер скаже Наді? Хоч Надя не докоряла їй за котлет, але всміхалася загадкою, хитрою посмішкою. Це було дуже немило Тасі — бентежило її. За кілька хвилин увесь інститут знав про те, як шеф котлет. Пані Гайська і пані директорка, що скоро про все дізнались, не робили з цього „квестії“, але аустріювши Тасю, ловили пальцями її під бороду або щось... наче підморгували. Товаришки всміхалися таємничо. У Тасиній голові почало прояснюватися, а з цим у серці почало сверлувати, давити, зростати до справжнього, вперше у житті аустрієного духового болю. Вона ще не знала, але пізніше відчула, що всі, навіть Хима, думають, що котлет Надя їла вона сама.

(Докінчення буде).

Із останніх хвилин бл. п. проф. Степана Смалья-Стоцького.

Із приватних джерел довідуємося дещо про останні хвилини життя покійного академіка Степана Смалья-Стоцького, і з цим хоч коротенькими звістками ділимося з шановними читачами.

Вже після кровотечі лікарі визнали стан покійного Професора за безнадійний, але всеякі мркували, що місяць Він іще проживе. Та сталося інакше. Хоч зберігав Він увесь час повну свідомість, голова ясно працювала, але сили помітно падали. А проте, хоч дуже ослаблений, Він розпорядився устатися щодо найменших по-робиць, що має статися по Його смерті, по-прохав сина, д-ра Романа Стоцького, повідпи-сувати на всі листи, жалував дуже, що де з ним із своїх приятелів не зможе вже особисто попрощатися. Дня 13. VIII. вже був дуже ослаб-

лений, говорив тільки шепотом, і більше руха-ми, бо 3 дні зовсім не спав. А проте стан здо-релся не виявляв ніяких змін на гірше. Нарешті 17-го вранці стан сильно погіршився. Професор д-ра Романа пізнав, але говорити вже не міг. Коло 2-гої години попав у невідомість, а не-забаром почалася агонія. Після 5-ої сполудня Професора не стало.

Розмовляючи із сином про смерть, просив, щоб Його поховали коло дружини у Кракові, але щоб не було на похороні ні вінців ні про-мов.

Зачуваємо, що тіло зложено покищо в од-ній із церковних крипт у Празі, звідкіля зго-дом після полагоди усіх формальних вимог буде перевезене на кладовище у Кракові.

—о—

БА ВІДОПЛА ІМА І НОВ
АКЦІЯ ПОКІНУТИ ІНТЕРЕСИ
ТА СУПЕРБОДІ АР РОДІНУ
НА ВЕРСОН-ОКМА-ШКІРТУМІ

BERSON OKMA

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ В ПЕРЕМИШЛІ

С Д И Н А

Українська Каса Ощадності з правом пупілярности приймає ошад-ностеві вкладки і уділяє кредити на найдогідніших умовах.

ЧЕК. КОНТО 144755.

ТЕЛ. 1207.

З польської преси.

Проблема сокальського кордону.

НОВА СТАТТЯ КОЛИШНЬОГО ЛЬВІВСЬКОГО ВОЄВОДИ БОРКОВСЬКОГО.

Колишній львівський воєвода, п. Петро Дуні-Борковський займався в найновішому числі „Бюлетину Польсько-Українського“ (ч. 31, з 2-го серпня ц. р.) справою сокальського кордону. Цей кордон — каже він у статті, що має таку наголовку „Проблема сокальського кордону“ — творився від самого початку існування польської держави. Почалося від того, що не допустили на Волинь уніятської церкви, що на думку автора не було в інтересі польської державної рації, бо унія, хоча може й не дуже булаб поширилася на Волині, булаб відгородила Волинь від московської держави взагалі і тепер від совітської України. Та справжній сокальський кордон створив воєвода Юзевський, який зліквідував на Волині всі українські культурні й економічні установи, що були у зв'язку з галицькими центрами та підтримував „Волинське Українське Об'єднання“, що творило льокальні українські установи. В тому „Волинському Українському Об'єднанні“ працювали під протекторатом воєводи Юзевського українські емігранти з Наддніпрянщини, яких воєвода Юзевський умисно спроваджував на Волинь рахуючись з браком української інтелігенції.

Проти тієї політики воєводи Юзевського — каже п. Борковський — виступили польські політичні діячі та й ціле польське громадянство, які рахували на те, що при недостатці української інтелігенції вдасться засимілювати українські маси. Але ця концепція не мала ніяких вижків, бо — пише п. Борковський —

„не тільки масова національна асиміляція, як показує практика, тепер неможлива, але навіть індивідуальна асиміляція відбувається не в той примітивний спосіб від нижчих до вищих культур, чи пак у пропорціональному відношенні до натиску, як це собі дехто уявляє... Що торкається Волині, то спеціально там національної асиміляції не можна собі навіть подумати просто у зв'язку з чисельним відношенням українців і поляків: до кого має місцева сільська людність асимілюватися, коли насправді вона не має ніякого контакту з польським елементом. Воєвода Юзевський розумів нон-сенс ідеї польської національної асиміляції у відношенні до волинських українців. Коли хотів і навіть від гори перевів сепарацію волинських українців від галицьких, то не в тією метою, але щоб вининити те, щоб голіняки під впливом українських львовян не пересекли духом опозиції і нехіті до Польщі.“

Тому воєвода Юзевський спроваджував на Волинь емігрантів з Наддніпрянщини, що так само як він репрезентували ідею незалежності України, адобутої від теперішньої Московщи-

ни при допомозі Польщі. Але — каже п. Борковський — ці наддніпрянські емігранти за ціну втримання Польщі при своїй політичній концепції ішли на всякі уступки полякам на Волині. Це, розуміється, не могло приєднати їм симпатій місцевої української людності, що як автохтонна не могла і не хотіла поступатися своїми справами. Таким чином українські емігранти з Наддніпрянщини, що нібито мали бути провідниками волинських українців, властиво не мали на Волині ніякого впливу. П. Борковський підкреслює цікавий момент:

„Не маю зрештою сумніву, на підставі моїх відомостей про українські відносини, що самі провідники ВУО, українські політичні емігранти почували свою слабкість і серед своїх земляків на Волині і не почувалися добре у своїй політичній ролі, коли натомість інші емігранти з наддніпрянської України, що активно не мішаються до політики, живуть у найкращих взаєминах з місцевою українською інтелігенцією.“

Для осіб огрядних і м'язистих, у яких виступають прояви повнокровності відкадаючи лікування правдивою гіркою водою „Францізна Йосифа“ — повна склянка щоразу вистить — є дуже доцільна.

Але якби навіть — каже п. Борковський — ідеологія наддніпрянських емігрантів при підтримці воєводи Юзевського була опанувала маси, то це не вийшло би на користь польській державі. Якби справді зараз вибухла війна з більшовиками, на яку згідно з ідеологією булиб наставлені українські маси, то це був би успіх. Але як ця війна не приходить, то „психічна реакція за несповнені надії добути незалежності над Дніпром, могла би спричинити у людей цілком опанованих тією ідеєю залім“, що довів би до цілковитої зміни орієнтації на користь дотеперішніх ворогів.

З цього зовсім не виходить, щоб українська протисовітська настанова була для польської держави шкідлива чи не потрібна. Навпаки це невідкладна передпосліжка справжнього відсепарування цих теренів від Росії і співпраці з Польщею. Цю протисовітську та протикомуністичну настанову має також українське громадянство в Галичині, але ріжничість від настанови людей з ВУО тим, що їх ідея української держави над Дніпром в нічому не перешкоджає їм почуватися найтісніше зв'язаними з долею і бичущими справами тієї ділянки Річчосполитої, в якій уродилися, де живуть і в о-бласті якої борються за свої національні права завжди підкреслюють свою льокальну приналежність. Як українські патріоти не

перестають бути передусім патріотами льокальними, територіальними в тій самій мірі, як і місцеві автохтонні поляки. Це одна з основних точок співпраці місцевого польського й українського громадянства на площині деяких спільних конкретних інтересів. Деякі уступки від держави мусілиб їх споти тісніше з державою і відмежувати безоглядно від кожної сусідньої держави, в якій таких уступок не мали би. По цій лінії вичуття спільних льокальних і державних польсько-українських інтересів ішла безсумніву декларація п. прем'єра Складковського, який сказав, що волинь мати зпоміж національних меншин ситого громадянина, ніж голодного, і культурного ніж анальфабетичного. Ідучи льогічно, діяльність легальних українських культурних і господарських організацій зі своїми львівськими центрами не є для держави шкідлива, але її можна погодити з інтересами держави і краю.

„Супроти того, що 1) польська національна асиміляція української людності Волині виключена, 2) кожна русофільська орієнтація на окраїнах з якіянебудь формі була би найбільшим злом. 3) боевий український націоналізм у своїй формі ОУН, як взагалі кожна революційна організація, є протидержавний і „вивротови“, і 4) ВУО зі згадан. вгорі оглядів не є ані масовим рухом ані спеціально для держави корисним. — у-важаю, що скасування обмежень, які вийшли з концепції т. зв. сокальського кордону, найбільш вказане і що треба цілу концепцію сокальського кордону признати невдалим адміністративним задумом. Невтральність у відношенні до конкуренції ріжних легальних українських напрямів і їх суспільних рухів та політичних ладів дає занадто багато прикладів, що коли державна адміністрація створює ідейницькі концепції, які підтримує бюрократичний апарат, то це ніколи не вдається і завжди доводить до зовсім протилежних наслідків. Державна адміністрація може і повинна натомість підтримувати здоробі самотні суспільні відруки, що відповідають інтересам держави.“

„В суті речі треба, не віддаючись ніяким фантастичним оманам, почати відноситися до терену заселеного чи пак спізаселеного українцями в Польщі багато більш одноціло і не перебільшувати собі ріжничок, які завдяки культурній окремішності чи іншим причинам існують між поодинокими теренами.“

„На випадок допущення до свободної волині і взаємної рівності тих дещо ріжних українських елементів у Польщі в релігійній, культурній та господарській ділянці, з одного боку допуститься єдино до того, що і так неминуче й поступав само-чинно, супроти всяких кордонів і в боротьбі з ними, з другого боку, сам процес вирівнювання ділянцевих ріжниць займе вповні увагу українського елементу на довгий час, не залишаючи йому сил на експанзію у відношенні до місцевої польської людності.“

„Але відібрати протекцію адміністраційних чинників прихильникам ВУО при одночасному втриманні далі сокальського кордону — це видається мені найгіршим шляхом, хоча це склалося примітивізмів тих поляків, котрі вірять, що в такий спосіб спользяться „малосильною“ українська людність Волині. Навпевно не спользяться, скріпиться натомість орієнтація на Світі місцевих українців чи пак орієнтація на „третю Росію“ і буде новий агітаційний жир для українського революційного пілпала. Як єдиний наслідок Польща візчу-ла би в короткому часі дальше послаблен-ня нашої державності на Волині“. (Підкреслення Бюлетину Польсько-Українського).

Що писало „Діло“ 50 років тому

Влада національної Еспанії
сильно прикордонний контроль. Загально
ють, що це загострення тиску введе в
тового нового великого наступу каталон
військ, що вже дійсно почався від
Ебро.

Економічний огляд.

Світова збіжева продукція

і світовий збіжевий ринок на початку нової торговельної кампанії.

Рим, в серпні 1938.

Міжнародний Хліборобський Інститут у Римі подає в своїм комунікаті з 8. ц. м., що на підставі добутих відомостей цього року можна передбачити в Європі, в За. Д. П. Америки, в Світах і в інших азійських краях північної півкулі надзвичайний збір пшениці.

Вже в половині липня загальна продукція передбачувана для північної півкулі, перевищала на кругло сто мільйонів квінталів, себто на одну десяту, рекордний збір з р. 1928. До цієї цифри треба ще додати збір у Світах, які в останніх роках виказують побільшення своєї продукції.

Якщо не звітують особливі обставини в міжчасі аж до молочення, то цьогорічний збір пшениці перевищить рекордний збір з 1928 р. А був він початком великої економічної збіжевої кризи.

Однак обставини в порівнянні з 1928 р. змінилися на гірше, бо загальний попит країв, що звичайно ввозять збіже, значно зменшився, через упадок спожиття і збільшення власної продукції. Тому є майже виключене, щоб торговельні обороти зросли підчас теперішньої кампанії.

Загальна власна продукція європейських країв — імпортерів, осягнула цього року напевно більше на 20 мільйонів квінталів, ніж це було попереднього року. Деякі держави, яким

власна продукція не вистарчала, як Франція, Італія, Греція, признаються до доброго збору, ба навіть до надвишки. Азійські і африканські краї мабуть також осягнули збори кращі ніж середні. Попит за збіжем зі сторони країв, що звичайно ввозять, буде тепер на початку кампанії правдоподібно слабший від попиту, зареєстрованого в минулому році. Рівночасно краї, що продукують на вивіз, оферують дуже багато збіжжя.

Можна також сподіватися, що і Світи кинуть на ринок якусь кількість збіжжя, бо й вони цього року заповідують такий гарний збір, як в інших європейських експортних краях.

Також Індія авіає надзвичайний збір, а в півні. американських краях передбачують збільшення продукції на 27 мільйонів квінталів.

Посуха і незвичайна гаряч можуть дещо зменшити передбачені збори, головню в Канаді, але не настільки, щоб це могло значно змінити обчислення.

Вже тепер передбачують, що оферта з країв-продуцентів на північній півкулі збільшиться на яких 25 до 33%, в порівнянні до попиту зі сторони країв імпортерів.

Для того можна цілком спокійно сказати, що заки ще дозріє збіжжя на південній півкулі, світове запотребування буде вже покрите.

Н. С. С.

Від надмірного песимізму до надмірного оптимізму.

У представленні господарського положення в точне окресленому часі важку ролю грають показники чи пак індекси, що їх обчислюють статистичні інститути. При прийнятті підстави 100 у відповідному році, індексні цифри в дальших роках більшають чи меншають і є критерієм при оцінці ситуації в різних краях, якщо обчислення цих показників відбувається тайм самим способом (себто вихідна точка для обчислень є та сама).

Справа показників виробництва (індексів продукції) стала тепер голосна в Польщі, бо варшавський Інститут Досліджування Кон'юнктури проголосив новий показник виробництва для Польщі, називаючи дотеперішній свій показник помилковим.

З довгого офіційного комунікату І. Д. К. подаємо тут найсуттєвіші його думки: Публікований досі показник виробництва не брав під увагу безпосередніх цифр продукції (з виїмком гірництва і гутництва), а ґрунтувався на кількості робітництва в пром. заведеннях, що давали працю більше ніж 20 робітникам. Підставою цієї методи було переконання, що виробництво в перетвореному промислі міняється пропорціонально до zatrudнення. В коротких періодах це правильне, але в довгих не є це справжня міра продукції. Зростаюча раціоналізація про-

цесу виробництва (кількостевий і якістьовий зріст машин) впливала на число робітничих сил. Гол. Статистичний Уряд, розуміючи цю недосконалість обчислень, спирає від тепер показники виробництва на вартості продукції нетто, себто на вартості продукції з відрахування кошту сировини і інших зужитих матеріалів.

Висліди тих обчислень, при задержанні давньої цифри — індексу 100 для 1928 р., є ось такі (в скобках показник з давньої методи обчислювання):

р. 1929 — 101.9 (99.7), р. 1930 — 89.7 (81.8), р. 1931 — 78.2 (69.3), р. 1932 — 63.7 (53.7), р. 1933 — 70 (55.4), р. 1934 — 78.8 (62.8), р. 1935 — 84.9 (66.4), р. 1936 — 94.3 (72.0), р. 1937 — 111 (85), перший піврік 1938 р. — 119.1 (92), червень 1938 р. — 120.5 (91.4).

Нові показники, що ілюструють рівень продукції в Польщі, ставлять Польщу — як читаємо в комунікаті — поміж ті держави, що в розвою кон'юнктури стоять на переді.

В польській пресі, яка обговорює факт переходу Інституту Д. К. на нову методу обчислювання індексів, появилася слушна думка, що тепер статистики виказують знову надмірний оптимізм, так як давніше виказували надмірний песимізм.

Кредитові установи в Чехословаччині підчас і після кризи.

II.

У часі кризи кредитові установи Чехословаччини не порозуміли своєї діяльності при видаванні позичок. У 1929 р. видали вони позичок на суму 6.800 мільйонів ч. к., у 1933 р. на суму 8.300 мільйонів ч. к., порівняти, у 1936 р. 8.200 мільйонів ч. к. Кількість боржників цих кооператив була ось така: в році 1929 — 784.000, в році 1933 — 808.000, а в році 1936 — понад 900.000. Середня величина на одного члена підвищилася: в 1929 році вона становила 8.75 ч. к. а в році 1936 — 9.182 ч. к.

Цікаво зазначити, що на час кризи маселоме подало виказувати у відомостях до відвідування кредитових кооперативів більшу активність, а більшою охотою вступало до складу членів кооператив свого району, особливо в 1929 р. кількість таких членів досягла 7000. В 1929 р. кількість таких членів досягла 1.100.000, а в 1936 р. — 1.300.000, а в 1936 р. 1.400.000. З цієї кількості членів майже 500.000 були записані одержувачами позичок в кредитних установах. Останніх членів в відвідуванні своїй були самі кредиторами цих установ. Фактично жорстоко і напружено члени кооперативів, вони обслуговували членів і члени не від них сиріж. А не тільки жорстоко, але й дуже неохотно до членів країв.

Щоб облегшити положення боржників у часі кризи, уряд зменшив в р. 1933 та 1936 максимальну дозволану відсоткову ставку від вкладів та позичок. Угоду між зацікавленими установами стосно цього проголосив уряд обов'язковою для всіх і сьогодні вона укладена з себе базис для кожної промисловій чи комерційній діяльності в Чехословаччині.

Щодо вкладів на збільшення, то як максимальний відсоток встановлено 3% для вкладів, а платіжність в 30 днів після виповідання — 3%, а з платіжністю до 90 днів — 3 1/2%. Цікаво відмітити, що Чехословаччина виступила серед 7 держав, що мають найвищий відсоток на стою від вкладів (в За. Європі: І. А. найвищий відсоток від вкладів: — 1%, у Швейцарії — 1 1/2%, в Англії, Бельгії та Голландії — 2 1/2%, у Швейцарії, Франції та Чехословаччині — 3%).

Що стосно позичок, то в ЧСР максимум заматажних відсотків для позичок від гіпотези в „кампаніях“ є 4 1/2%, а інших категорій позичок дозволяють позичати аж до 5%. Відсоток цей у всіх державних банках Англії та Швейцарії даний, як у ЧСР. Однак, у банках „кампаній“ ЧСР фактично в позичках обирають не вище, ніж 4 1/2%. В інших кредитних уста-

новах відсоткові норми в позичках ще вищі, крім позичок, що їх укладають за угодою Народного Банку Чехословаччини по реконструкції розмір відсотку у даному випадку не слід перевищати 3%.

Усі кредитні установи ЧСР заступили в Порядковому Кредитному Комітеті, що існує при Народному Банку ЧСР. Головою цього Комітету є управитель Народного Банку. Комітет цей уповноважений встановлювати норми відсоткових стій для вкладів та позичок, при чому оголошує висоту стій сам уряд. Встановлення такого способу означування відсоткової ототи унеможливило конкуренцію між різними кредитними установами для притягнення вкладів та уділення позичок.

III.

Коли торішнього діяльності кредитних установ ЧСР, мусимо відмітити все більшу та більшу ролю, яку відіграють місцеві Центральні Каса кооператив та їх союзів. Ці каси є не тільки установами, що регулюють грошовий обіг серед кооператив, але й реалізують та культурно-просвітними центрами. Подібних центральних кооперативних об'єднань в ЧСР є 12. Згідно з законом з 1924 р., кожна сіл.-господарська кредитова кооператива повинна бути членом одного з цих 12-ти Центральних Союзів, які в свою чергу об'єднані в Центрокооперативі.

За останні роки згадані вище центральні союзи організації помітно розвиваються: вкладів у них в 1935 році було 1.854 мільйонів ч. к. у 1936 р. 1.763 міль., а в 1936 р. — 2.127 мільйонів ч. к.

Удільні членів Центральних Союзів та запасні фонди зросли з 38 мільйонів ч. к. в 1925 р. аж до 172 мільйонів ч. к. у 1936 р. Найбільшим з цих Центральних Союзів є „Устршедні Бдноті“ (Центральний Союз) сіл.-госп. кооператив у Празі. Цей Союз має удільних та резервних капіталів 120.000.000 ч. к. та вкладів 1.015 мільйонів ч. к. хор.

Центральні Союзи, що входять до „Устршедні Бдноті“, згідно з законом не сміють проводити операцій по закупу та збуту. Для цих операцій працюють, у зв'язку з Центральним Союзом, особливі організації. Вони проводять свої операції по закупу та продажу при широкій підтримці кредитом Центральних Союзів. В 1928 р. вони продали різних предметів, що необхідні в господарстві, а також різних зернових продуктів — 161.000 вагонів (вагон — 100 тон) на загальну суму 1.144 мільйонів ч. к., а в 1936 р. — 280.000 вагонів на заг. суму 2.677 мільйонів ч. к., при чому на долю кооперативів, найбільшої торговельної кооперативи, що існує при „Устршедні Бдноті“ сіл.-госп. кооператив у Празі, припало з цих продажів 150.000 вагонів на суму 1.500 мільйонів ч. к.

До речі, повні та дуже повчачі дані з минулого та теперішньої діяльності „Устршедні Бдноті“ знаходимо в щойно виданій цікавій брошурі Центрального Союзу сіл.-госп. кооператив у Празі (UJND, Družstevníká Praha, 1938, сторінок 143), яку написав доктор Аугіт Гудла. Союз щойно недавно відсвяткував сороквітій ювілей своєї діяльності. Це ми вже відмітили в пресі та тепер можемо повторити наші побажання цьому Союзові дальшої плідної праці на кооперативній ниві.

(Покінчення буде). Проф. С. Бородавський.

Господарська всячина.

— Між 7. і 10. вересня відбудеться у Львові заходом Рівнянської Палати Збіжевий Торг-Показ, на якому нагороджувати будуть виставлене зерно. Також можна буде продати збіжжя і то — як подають — краще, ніж звичайно купувати це посредниками.

— 8 Поширилася постраждала до охидних вояків польська молодь кунешант гімназій, які мініютерство торгівлі і промислу спільно з тамошньою Пр.-Т. Палатою постаралася за виключення практики в познанському купці. Прогреси тривали в такій.

— Великі шкоди нанесіли граду у сх.-гал. воєводствах (головно львівському і тернопільському) вилітали інтервенції самоврядування і воєводства для відвідування пільгових кредитів, що їх пошкоджені малиб ужити до закупу сирого зерна.

— Від 28. ц. м. об'єднувати буде розпорядок про продаж курячих яєць на вагу а зазначеним їх цюсти (свіжі чи консервовані). Кари для детайлістів, що не будуть притримуватися цього розпорядку, передбачені до 600 зол.

— Найновіше звідомлення Нім. Інституту для Дослідів Кон'юнктури показує значну поправу австрійської госп. ситуації після „лихого“ року. Індекси продукції постійно зростають, особливо коли Аде про залізничу, паперову і текстильну промисловість. Це наслідок невеликої кількості збуту у європейських промислових Німеччині. Виробів давано зменшувалося.

— На львівській біржі даліше є великий попит на золото. Купують головню капіталісти з європ. континенту. Причина: позитивна ситуація і боязнь перед стабілізацією валют з підвищеною вартістю долара в відношенні до фунта і френка.

— Лорд Рансімен мусить не тільки розв'язувати політичні питання в Ч. С. Р., але теж економічні. Господарська сторіна судетського конфлікту є не менше зацікавленою, як і політична.

Сторінка без політики

Третій раз не вільно стати президентом.

Американська виборча традиція.

Не лиш Америка, але й Європа чимраз більше цікавиться питанням хто буде новим президентом Злучених Держав. Особливо актуальна стає ця справа в Америці, де ця актуальність збільшується з кожним днем, із кожним тижнем, із кожним місяцем. Досі не висунули ще своєї кандидатури ні республіканці, ні демократи. Та поки обі партії зголосять якихнебудь кандидатів, прилядну думку Злучених Держав хвилює справа, чи президент Рузвельт виставить свою кандидатуру на президента утретє.

Сам Рузвельт, хоч його вже не раз про те питали, не дав досі ніякої відповіді. Він дипломатично мовчить та держить у непевності своїх приятелів, прихильників та ворогів. Може він захоче одних і других заскочити своїм рішенням... а може сам ще не рішився у цій справі куди важливішій, ніж воно спершу здавалося.

Конституція „за“.

Американська конституція не згадує ні словечком про те, що не вільно кандидувати в третє на становище президента Злучених Держав. Отже, засадничо, спираючися на правий підставі Рузвельт може виставити третій раз свою кандидатуру при найближчих виборах на президента Злучених Держав. Та чи його тоді вибрали би та чи його рішення не викликало би доволі великих застережень серед найближчих політичних приятелів — це ще велике питання.

В Америці традиція — перешкодою.

На диво, в Америці не конституція стоїть на перешкоді до вибору утретє, лиш традиція. Бо воно якось уже так прийнялося, що досі ніхто не був довше президентом, як дві каденції.

Ця традиція в Америці ще й тому така сильна, що започаткував її ніхто інший, як сам „батько волі“, славний вожд у боротьбі за незалежність Злучених Держав Юрій Вашингтон.

Вашингтона вибрали були першим президентом Злучених Держав. Коли його каденція минала удруге, його всі просили, щоб кандидував утретє. Ціле населення Америки зверталося до нього з проханням, однак той загальнолюблений вожд і творець Злучених Держав рішуче відмовився виставляти свою кандидатуру та при тому подав переконливі мотиви свого рішення.

Заповіт Вашингтона

Юрій Вашингтон сказав тоді так:

— Третій раз рішуче не буду кандидувати. Володіння одного чоловіка, яке тривало би за довго, могло би загрожувати Америці диктатурою. Америка це край демократичний і ніколи не повинна вона про це забувати.

Населення Злучених Держав зрозуміло цей моральний заповіт свого вождя та його пошанувало.

Неменше популярним та загальнолюбленим президентом Злуч. Держав був Уайс Грант. Його теж двічі вибирали президентом, однак коли він хотів утретє виставити свою кандидатуру, прилядна думка виступила проти нього, пригадуючи йому слова-заповіт Вашингтона. Президент Грант мусів податися перз прилядною думкою.

Невдача першого Рузвельта.

Цю традицію намагався зломити старий славний колись Теодор Рузвельт. Двічі вибраний хотів зломити традицію та виставив свою кандидатуру третій раз. Вислід не був для нього веселий — бо не зважаючи на свою велику популярність провалився на цілій лінії при виборах. Заповіт Вашингтона був сильніший від його популярності і маси та виборці не відважилися зломити традиції.

Президент Кулідж був заступником президента Гардінга й коли Гардінг помер несподівано серед таємничих обставин, Кулідж обняв владу до кінця каденції. Американська конституція передбачує, що коли президент підчас каденції помер, зрештучує або не зможе виконувати своїх обов'язків, віцепрезидент стає автоматично президентом.

Другий чи третій раз.

Після заступної каденції Куліджа вибрали знову президентом. Був це найбільш мовчальний та замкнений у собі чоловік між тими, що панували в Білому Домі. Однак він мав сильну підтримку великої американської фінансиєри, який вірно служив, тому теж, коли минуло 4 роки його кермування державою, запропонували йому, щоб знову виставив свою кандидатуру. Прихильники вибору Куліджа пояснювали це в той спосіб, що не буде в тому найменшого порушення традиції, тому, що третій раз Кулідж був президентом лиш із припадку, не з вибору і то лиш на короткий час каденції, яка залишалася Гардінгові. Нове виставлення кандидатури не було би кандидуванням утретє, лиш удруге.

Однак Кулідж не хотів кандидувати і зложив пресі коротку заяву на письмі такого змісту:

„У третє кандидувати не буду“.

Цю заяву зложив він у такий спосіб: Президент закликав журналістів на конференцію до Білого Дому, велів приладити стільки карток із відписом згаданого речення, скільки було запрошених журналістів та відтак вручив ці картки підчас пресової конференції особисто, не промовивши при тім ні словечка.

Досі ніхто не був президентом утретє.

Досі ніхто в історії Злучених Держав не був утретє президентом. Не диво, що американську прилядну думку хвилює питання, чи Рузвельт, який переломав уже не раз американські традиції, проломить, чи пак схоче проломити й цю традицію.

Ясно, що Рузвельт хотів би стати президентом, бо він любить панувати й сам вірить у те, що вмیه панувати. Він скермував Америку на нові шляхи і може схоче закінчити підчас нової каденції започатковане діло. Його прихильники залюбки підкреслюють, що завдяки реформам Рузвельта економічна ситуація Зл. Держав помітно поправилася, що зменшилося безробіття та підвищився загальний рівень життя. Кажуть, що коли Рузвельт віліде, Америці буде грозили нова катастрофа. Рузвельт має справді багато диктаторських нахилів. Крім того сильно недолюблює його велика американська фінансиєра і напевне вона схоче мати свого чоловіка у провіді держави.

В кожній разі вибори президента заповідуються у зв'язку з традиційними навичками Америки та американців справді сенсаційно.

Дивоглядна орхестра.

Американці доходять уже просто до абсурду у своїй рекордманії та в погоні за чимсь новим, за чимсь чого ще не було. Недавно видумали у Злучених Державах нову забаву, а саме орхестра, яка бавить гостей, мусить до тієї міри себе розбавити, щоб укінці стратила над собою володіння й робила щось дуже оригінального, щось чого досі не було. Вона повинна в екстазі забави розбавити свої інструменти. Це відбувається в той спосіб, що при кінці одні

одним розбивають на голів інструменти. По кількох днях орхестра хотіла знову здивувати гостей своєю дотепністю й почала дерти на собі одяг та залишалася в самім білі, бо в запалі навіть черевники дерли на куєні. Важко знайти назву на таку дивоглядність, хіба таку орхестру можна назвати орхестрою руйнінників. А може ця дикунська екстаза у грі має бути лиш доказом, що людство „вертається до первісного стану“ до дикунства.

Хто найвидатніше працює?

Уже кінчиться пора вакаційних відпочинків і знову по всіх установах та варстатах з'являється правильна праця. Денеде — зовсім ясно — зазначиться розвиток установи чи варстату праці збільшенням числом працівників. Коли про це мова, то слід згадати, що це не було би, найбільшій труднощі саме в тому, щоб передбачити, чи новий працівник буде справді продуктивний на своїй місці. Не дивлячись на це, люди не переставали працювати раціонально. Значить: щоб і без великої натури приносити установі своєю працею справжню користь. Значить людська праця створила вже цілу науку про ту справу і не погоджуються м. і. у тому, що раціональність праці полягає на свого роду ошадності: наприклад, фабричний чи інший робітник повинен навчитися оминати всіх зайвих рухів, ч виконувати тільки konieczні, для виконання праці найбільш доцільні. Це правило легко прикластися до кожної праці без винятку навіть до наскрізь умовою. Чи не нагадує це звичайної ошадності, яка полягає на тому, щоб оминати зайвих видатків і заощаджувати гроші складати на щось більш доцільне? Так. Одна ошадність подібна до другої і тому можна сказати, що найкраще працювати вміє ошадна людина. Хто раціонально укладає свої видатки та щадить свій гроші, той зуміє раціонально працювати. Він не прогадує в одній хвилини на байдкування, бо це буде би проти його природи і вдачі. Він зуміє знайти спосіб, щоб усяка праця була найбільш вигідною. Знаючи цей додатний вплив звичайної ошадності на працю, всі великі підприємці спонукують своїх працівників, щадити гроші і не приймають нового робітника, коли не мають доказу, що він має нахил до ошадності. Нехай це буде вказівкою і для всіх людей, які стараються про працю, і для тих, що дають працю. На тому скористають як і другі та скористає рідний загаль. Цей струм у нашій економічній політиці повинен уже скоро зазначитися поважним фактом ошадностевих вкладів по українській боні.

Ю. П.

КАР'ЄРА АМЕРИКАНСЬКОЇ ТАНЦЮРИСТКИ

Неймовірну кар'єру зробила одна з американських балетових танцюристок Міра Дуглас, яку недавно заангажували до одного з найкращих ревіювих театрів. Міра Дуглас є сестрою англійського старшини, який агнував під час тової війни.

По одній з вистав Міра познайомилася з одним нафтовим багатцем Робертом Гайд, який відразу залюбився в молодій красуні й одружився з нею. Тепер танцюристка є власницею величезного майна, яке перевищує суму 6 мільйонів доларів. Три місяці тому, як подіють американські часописи, вона мешкала в невеличкій скромній, віднаймленій кімнаті. Зараз ж вона жувала до театру, в якій познайомилася з своїм мужем, вона не раз примирала голодом.

Перескок із крайньої нужди до величезного багатства навіть як на американські умови є звичайним.

МУЖЧИННИ ВЧАТЬСЯ БАВИТИ ДІТЕЙ

У великих та малих американських містах улагоджують тепер курси як бавити та доглядати дітей. Ці курси мають великий успіх. Та це не було би нічого надзвичайного, якби не те, що ці курси призначені для мужчан. В загальному йде тут про безробітних мужчан, які хочуть нічого не заробляють, хочать бодай тільки чимось допомогти у праці своїм жінкам, які працюють на удержання дому.

Ситуація дітей, які досі залишилися самі з батьками, без матерей, які йшли до війни, була дуже весела. Батьки не вміли доглядати за дітьми ради, не вміли інтуїтивно доглядати їх бажань як матері та не вміли експлуатувати їх. Тепер після закінчення курсів, мужчан навчили доглядати добре дітей, бодай тільки до тієї міри в них справляється, що вони будуть курити папіросок та пити пиво замість літтини.

ЗЛОВИЛИ ВЕЛИТЕНСЬКОГО ІМІ

Англійські рибалки кинули закинути кілька днівми недалеко Скоттфорі величезного на 9 м., який важив 4 тон. Кіт вийшов з чаю піску й відтак безборозного зловив.

Присилайте передплату!

КРЕМ
магістра
В. НАЗДЕРСЬКОГО
успіває радикально
Всесвітній ДАВНИЙ Т. П.

ЧИ БУДЕ ПАСТИРСЬКИЙ ЛИСТ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО У СПРАВІ ЗНИЩЕНИХ ПРАВОСЛАВНИХ ЦЕРКОВ?

Вчорашній „Дзєннік Польскі“ алармує великою заміткою на першому місці газети про „протипольський пастирський лист“. Митрополита Шептицького, при чому згорі подає згодний зміст того листа і полемізує з ним, по-прожуючи наприкінці „належною відповіддю міродайних чинників Польщі“. Ми не дістали про плани духовних греко-католицьких влади у зв'язку з подіями на Холмщині і подекуди на Волині ніякої вістки і тим більше дізнаємося, звідки знає про те щонебудь протинаураїнський ендеко - озонівський „Дзєннік Польскі“? Які в інформаціях „Дз. П.“ є крихітка правди (про намір видати пастирський лист), то це справді стид, що хтось, хто здобув собі довіря Митрополита та його оточення, не міг навіть у такій справі тримати язик за зубами, лиш провінційним звичаєм бавиться сплетнями, що доходить до ворожих нам вух. Хіба, що замітка „Дзєнніка П.“ випаиває зі свідомості його польських редакторів, що про відомі події дійсно не можна мовчати.

ВАНІЛІНЕВИЙ ЦУКОР
до ПЕЧИВА

ГОСП.
ПЛАСТ.
МАСТЕРСТВО

НАЦІОНАЛЬНІ КАНТОНИ В ЧЕХОСЛОВАЧИНІ.

Чехословацький уряд виявляє добру волю.

Льорд Рансімен відбув у п'ятницю нараду з прем. Годжею, який заявив, що чехословацький уряд обсадило сім вищих станових у повітовій адміністрації судетськими німцями, призначити німців старостами в Аш і Фалькенав та станових президента окружного суду в Егер.

„Прагер Тагблат“ пише, що по останній нараді делегації судетських німців з урядом прийде перерва, що протягнеться може тиждень, що би прийшло успокоєння в напруженій атмосфері і щоби створити нові можливі умови до дальших переговорів.

Райтер повідомляє з Праги, що льорд Рансімен може опрацювати план поділу Чехословаччини на національні кантони. І так повстали би три німецькі кантони, в яких чехи та інші національні меншини мали би такі самі права, які мали би німці в чеських національних округах. Кантони кристалізи би з подібної самоуправи, як у піанічній Ірландії. До парламенту у Празі наклали би лише справи національної оборони, фінансів і закордонної політики.

ВЖЕ ПОЯВИВСЯ

І. том
МОГУТНЬОЇ ПОВІСТІ
БАЛЪЗАКА

„УТРАЧЕНІ ІЛЮЗІЇ“

Боротьба молодого письменника з провінції за славу та прожиток у Парижі. — Куліс виданих фірм і денникарства.

ЦІНА ТОМУ 2.— 30Л.

Дістанете у Видавництві „Діло“, Львів, Ринок 10 і у всіх книгарнях краю.

ВІДГУКИ ДНЯ.

25 мільйонів.

Сидів собі як у Бога за дверми на тихім селі, у захистнім приходстві і дихав. Часописів не читав, листів не писав (нехай вибачать ті, що не дістали від мене вакаційного поздоровлення), а дивився як хмарки плывуть, слухав як гаї шумлять, милувався сонцем і водою. Час до часу, щоб бути все таки в курсі діла слухав: вечірнього щоденника, бо ануж війна на Далекім Сході або мир на Далекім Заході.

Думав посидіти отак до кінця серпня і ніякий Чанкуфен чи Аліканте не перешкодилиб мені в цьому. Але стався випадок, що перекреслив усі мої вакаційні плани і я опинився передчасно у мілім (на віддалях) Львові.

Випадок стався в той спосіб.

Одного погідного пополудня ввійшов у мою кімнату господар хати і положив перед мене Краківський Кур'єр.

— Це вже мусите прочитати — сказав, показуючи на якусь статтю. Світ кінчиться.

Я глипнув оком і побачив спершу цифру — 25 мільйонів.

Цифра нічого собі і дай Боже всім разом а ще більше кожному зокрема такої цифри на щадничій книжечці.

Під цифрою стояло: „...дістають українці від німців“.

— Е! — махнув я рукою. Чергова ікацівська буйда на подвійних ресорах.

— Напевно буйда! Але прочитайте, бо це вам може прилягати до ваших „Відгуків“.

Листив мене віч-на-віч з ікацом, а сам пішов доглядати стирти, бо хмарилося.

Взявся я до читання, хоч і нерадю, але сума грошей була за велика, щоб можна було зигнорувати її.

Вістка про мільйони не була шоправда зовсім ясна: міністерство пропаганди в Берліні призначило для українців у Галичині... Значить не знати, чи ті гроші вже прийшли, чи мають прийти, чи приходять ратами чи може ждуть на границі, щоби просовгнутись вія Катовиці або інший Дашціг.

Спершу я сміявся, потім підсміхався, вкінці серйозно задумався... Ануж, хто його знає з тими хитрими германцями, а ще хитрішими русичами! Шоправда перед відпускою я про ніяку субвенцію не чув, але — мій Боже — чи всі смертні люди мають знати, що твориться в високих районах політики! Таких річей не розтрублюється на всіх розпутьях велелюдних...

І враз шибнула думка: Галактіоне! Ти сидиш тут, у далекім, глухім закутку, а там у столиці повинь німецьких марок. Не кажу вже про загальні потреби, що люди десь купили нову площу Сокола-Батька, що добилися дозволу на забудову театральної парцелі, що ставлять три нові церкви, що відновили не тільки катедру Юра, але й усі будинки коло неї, що дали „Просвіті“ ювілейний тмах, що забезпечили Рідну Школу бодай на два роки... Але го-

РОВЕРОВІ ОЛОКИ

ловне — приватні історії... Та там десь зачати, підмоги, стипендії, а то й так — без ніякого титулу — скільки душа запрагне. Та там десь мої редакційні товариші — як мухи в меду. Один нові меблі, другий мотоцикл, а всі підвижку і п'ятнадцять платень. Редактор Кедри напевно сплатив за одним махом усі залегати рати а нові не псуєть йому сну, бо є з чого точно заплатити.

Гей! Милій Боже! А мене там нема.

І першим поїздом до Львова, аж закурилося. А там авто до міста, бо трамвай — для бідняків.

— Булиша камєнция Шпрехера! — кидаю наказ шоферові.

— Чому булиша? Шпрехер жадної не продав.

— А цей хмародер на Академічний? Це не „Просвіти“?

— Хіба пині купили, але я не чув. А Просвіта в Ринку.

— А „Діло“?

— Також у Ринку.

Хитрі русичі — думаю собі. Гроші взяли і не показують по собі. Знаю такий випадок з війни: Громадянин розкритив був трохи золотих річей і аж тепер помалу збуває. Добра політика, розумний спосіб.

Прийхав я на Ринок — бачу: сходи білять. Ось, уже є позначки — міркую. Заходжу в редакцію. Сидять посоловілі, спитні люди і орють перами по білому полі.

— Но, панове! Кажіть, хто що з вас дістав?

— Я дістав учора наказ заплати з магістрату...

— А я картку з Ворохти...

— А я штуркові болі по кваснім молюці.

— Не жаруйте! — кажу. — А деж мільйони з Берліна?

А вони мені тиць — книжку ред. Пораз Пеленського: „Політика УНДО“. А там ціла сторінка на Гітлерію, і таке і сяке — до ясно-волосої бестії аключно.

Я тільки сплеснув руками.

— Ого! Мови нема...

І сів до праці сумний як ніколи.

Галактіон Чіпка.

М. Трощ
Львів, Ринок 14 ЛОРУЧАЄ

КОВАРИ, ПОСТІЛЬ, КОЦИ, МАТЕРАЦИ

НОВИНКИ.

— Затверджені владою КУРСИ КОСМЕТИЧНІ Стефані Гаврисевич під проводом лікаря та інж. хемії, Львів, Коперника 42. А., тел. 272-18. Початок викладів 10. вересня ц. р. Проспекти безплатно. Додаткові курси ліжничого масажу тіла і руханки. 1675, —10

— Магазины постелі Р. Джала — Львів, Хоружини 5, поручає ковдри, матраци — переробляє ковдри по 4 зол. матраци по 6 зол. Приймає піра до прання. Тел. 294-81 1186 —100

— З якнайкращих шкірок футро — поручає і виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік оснув. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. І. пов., телефон 254-46. 1430 3-?

— Вже вийшов і продається великий народній ілюстрований Календар „Просвіти“ на 1939 рік. На зміст Календаря складаються статті, оповідання, вірші, спогади на просвітницькі, історичні та суспільно-громадські теми, а також незвичайно багатий інформаційний та практичний відділ: господарські, правові та інші поради.

Зокрема приносить Календар докладні підсумки й репортажі з дотеперішніх головних ювілейних святкувань та вказівки на дальші святкування. Цінною ділянкою в Календарі є багатий статистичний матеріал, м. ін., про наші міста, про стан неграмотності, тощо. Календар багато ілюстрований, з мистецькою обгорткою у чотирьох барвах арт. С. Гордицького. Український загальний виниєн при купні календарів цього року пам'ятати передовсім про Календар „Просвіти“, тим більше, що цікавий він для кожного без винятку українця і при своїм величезнім об'ємі 232 стор. коштує тільки 1.20 зол. Всі Читальні, Кооперативи, Мужі Довіри та інші свідомі люди повинні ширити цей Календар. Умови кольпортажі такі, як попереднього року. Замовлення слати на адресу: „Просвіта“, Львів, Ринок 10.

— Відсунення ескєкуцій до 15. жовтня. Міністр скарбу видав розпорядок про відсунення ескєкуцій за податки проти селян до 15. жовтня ц. р. Проти селян, яким виниєрено 60 зол. ґрунтового податку, не вільно буде вести ескєкуцій цілий рік.

Нині в аполіо Маски лорда Блекнея

— Д-р Степан Коржинський, лікар дитячих і внутрішніх недуг виїхав на 14 днів з Львова.

— Нові ціни хліба у Львові. Від понеділка, 23. серпня, обов'язуватимуть у Львові нові ціни хліба. Житий хліб 65-проц. манна буде коштувати 30 сотників за кг., разовий 95-проц. манна 25 сот., пшенично-житий 42 сот., т. зв. куликівський 44 сот. за кг. Ціни булок без змін.

— Третя збірка на будову костела на Знесінні. В неділю 21. ц. м. переводитимуть поляки по вулицях Львова третю з черги збірку на будову костела на Знесінні.

— Будують чотири нові костели. У Станіславівщині будують чотири нові костели, а саме: в Маріямполі, Угринові Шляхотським, Сухій Ліщині і Тисменичанах.

— Червінка у Стрийщині. Солтис с. Стинави Вишної повідомив санітарну владу, що в селі занежує 6 осіб на червінку, з яких одна вже померла.

СВІЖІ — СМАЧНІ — ДЕШЕВІ

мясні вироби

„Центросоюзу“

ПРОДЮГЬ КРАМНИЦІ:	Ринок	2.
	Личаківська	150.
	На Байках	8 а.
	Софії	8.
	Костининського	21.
	Заблуківська	2.
	Жовківська	175.

— Поїзди до Кракова їдуть вже на Ряшів. У четвер 18. ц. м. робітники направили залізничний шлях між Ланьцутом і Рогізаном, що його знищив хмароміт перед кількома днями. Тому залізнична комунікація відбувається вже правильно з Львова до Кракова на Ряшів.

— Крадуть авто у Львові. Еміль Шапіра (вул. Боніфратрів ч. 2) повідомив поліцію, що Іван Янчук із Ряшева вкрав йому авто ч. 80085 і відїхав ним мабуть до свого рідного міста. Павло Козьол із Зимної Води, шофер, авто ч. 140, власності Маріяна Мазурика (Глибока 4) оставив авто на розі вул. Вірменської та Гродицьких, щоб на хвилину вступити до одного дому. Коли вернувся, побачив, що якийсь злодій відїхав із авто у напрямі Стрілецької площі.

— Свідство у справі капітана Футка припинено. В п'ятницю 19. ц. м. виїшов на волю робітник Тома Гарлендер, якого арештувала поліція під замітом вбивства летуна капітана Футка. Свідство виявилося, що Футко згинув у нещасливій випадку на залізничному шляху. Жінка Гарлендера виїде теж на днях зі шпиталю, бо стан її здоров'я щораз то кращий.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГЛОШЕННЯ ДО
НАШОГО ШОПЕННИКА

— Вбивство і самогубство у Львові. В п'ятницю 19. ц. м. в год. 1.30 пополудні відомий авантюрист І. Крейчі зранив в уста на пл. Берестейської Унії свою тещу, перекупку Розалію Солиху. Коли ранена доволілася останками сил до криниці і пробувала змити кров Крейчі добив її вистрілом з револьверу. На площі повстав переполох між перекупками, що використав Крейчі і почав утікати фіякром, з якого зіскочив візник. Місце візника заняв приятель вбивника „Кривий“, який хотів допомогти в утечі. Однак на відгомін стріла вибіг від фризера на пл. Берестейської Унії поліцейський Шакальський і разом з поліційним агентом Копецьким почали здогадувати вбивника. Крейчі стріляв двічі до по-

могутній архитвір реж. геніяльного А. КОРДИ на основі Великої Французької Революції. Паризький під диктатурою Робесп'єра... Жертви гільотини... Велич грози і сенсації... ФІЛЬМА, ЯКА НЕ МАЄ СУПЕРНИКА.

ліція Шакальського, але хибив і тоді сам важко зранився вистрілом з револьверу. Його перевезли у важкому стані до шпиталю, де він помер вчором. Причиною вбивства і самогубства були родинні непорозуміння. Крейчі хотів застрілити свою жінку, яку теж у п'ятницю рано підчас авантури в хаті ножем зранив тому, що не дістав грошей, що їх пропивав з товаришами. По цій авантурі прийшов двома наворотами до своєї тещі на площу сподіючись, що там застане свою жінку. Тому що Солиха не хотіла відповісти в'язеві, де скривається його жінка. Крейчі вбив її і опісля сам скінчив самогубством.

— Львівська хроніка. На площі Сольських Олійш Лядесман пробив ножем Юлія Клянга (вул. Пелчинська 20). Раненого забрали до шпиталю, Лядесмана арештували. — Невідомо жінка підкинула на вул. Кадетській біля сирітського заведення 2-місячну дівчинку. — Анна Пшесляк (вул. Окулярського 5) повідомила поліцію, що кілька днів тому виїшла з хати її 16-літня дочка й досі не вернулася. — У броварівській лісі намагав отроїтись 17-літній Збігнев-Здзіслав-Іван Козак (вул. Городецька 181); він зажив 20 „когутиків“, однак його урятували. Як причину намаганого самогубства подав нещасне кохання.

— Вбили медведицю. В с. Хрисів, косівського повіту на Поліссі появилася молода медведиця, звідки побігла до села Спорова. Тут допали її селяни з дрючками і вбили її на місці. Цих селян притягнуть до карної відповідальності.

— Висадили православну каплицю. В м. Молочнім, у ночі зі середи на четвер, невідомі засичили висадили в повітрі православну каплицю. В руїнах знайшли рештки пакки зі слідами вибухових матеріалів. Каплиця мала понад 200 років. Це нове варварство викликало величезне враження між православними.

— Краєва хроніка. При копанні глини на полі в Петрові пов. Городенка засипало 12-літнього Михайла Кушніра, його відкопали вже неживого. — На весіллі в Осташівцях, пов. Зборів, Петро Масний вбив свого 52-літнього батька Степана. Вбивника арештували.

— Апеляційний суд затвердив кару смерті. Перед апеляційним судом у Познані відбулася друга розправа проти вбивника кс. Штрайха з Либоня, Лаврентія Новака. По розправі апеляційний суд затвердив присуд кару смерті.

— Смерть ката в нужді. В однім зі шпиталів Монреалю помер неофіційний кат Канади Артур Еліс. Він виконав понад 500 смертних присудів дістаючи за кожний виконаний присуд 100 доларів і дієти. Міністерство справедливості оголосило, що в Канаді нема ката, щоб до міністерства не вносили прохань у справі „посади“ ката. Присуд смерті має виконати шериф, який дістає на ту ціль 100 дол. Шерифи відступали виконання присудів в останніх роках катові Елісові.

— Нова страшна летунська катастрофа. В п'ятницю 19. ц. м. пополудні розбився під Морнабо італійський гідроплан „М. С. — 94“, що належав до летунської фабрики Мачч'у Варе. У катастрофі агнуло 13 осіб з префектом Варе. Маріо Чіса та його родиною. Свідча комісія устїянула, що гідроплан упав на землю пів години по старті і почав горіти. Хоч пожежна сторожа прибула на місце випадку негайно — не могла нікого врятувати. — 12 км. від Стожгольму діяло до катастрофи большевицького літака „Аеростат“. У катастрофі ранені два пасажирів і два члени залоги.

— Нова повінь в Японії. Внаслідок зливи дощів вода залила вже втретє 16 останніх будівель міста Кобе. Під водою опинилося 10000 комунікацій між Кобе і Іно-монтеві перервана.

— Деградація за продаж тайних документів. В Аргентині адеградували активного старшину майора Мек Гемфорда з генерального штабу, якого приділили були в листопаді 1936 р. до в'язниці. Рузвельта підчас його візиту в Буенос-Айрес. Воєнний трибунал засудив майора Мек Гемфорда на деградацію і до смертної казні за злочин державної зради. Виявилося, що майор запропонував військовому аташе Паризю купити тайних військових документів.

— Катастрофа в копальні. В копальні Фансової глини в Сан Мартіно до Кампо вибухнуло джерело води і затопило за кілька хвилин копальню. Вода затопила трьох робітників, шістьом удалося втекти.

— Мило — урядово проаналізоване, приготуване в кожній пері, навіть до найвищої чистоти. Мило виготовляють до останку, а густою піною і милом мийте, то мило мило Віалі, антикаря в Перемінні.

ЛІКАР

Володимир Лазорко
ВЕРНУВСЯ

ордирує як досі у внутрішніх недугах
у Львові, вул. Мучна 10,
(бічна Личаківської)

Зі судової сал.

ЗА РОЗПІЛЕННЯ ЛЕТЮЧОК ТРИ РОКИ
ВІЗНИЦІ.

В середу 17. ц. м. відбулася розправа перед окружним судом у Чорткові проти Іларіона Василева зі Слобідки Горішньої пов. Бучач, якого прокуратор притягнув до відповідальності за приналежність до ОУН. Трибунал засудив Василева на три роки в'язниці за провину в ст. 154 §. г. к.к. за розпільовання летючок ОУН. І. Василева боронив адв. д-р М. Росляк з Чорткова.

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

Грице Черних: год. 9 рано м'язові змагання в клубі України II — Погода II.

Тамке: год. 11. передполудневі змагання в спортзалі Окружної Ліги України — Погода I Б.

Грице Лугу: год. 4.30 попол. товаришів змагання — Луг.

ЯРОСЛАВ. Змагання за містечко Окружної Ліги Сян — ВКС.

ВІСНИКИ. Грице Зомі: год. 3.30 попол. Три рішні стріла на вхід до Б-жани Зоря — Станіслав (ремисляни).

З нагоди

950-літніх роковин арешчення Русів

читайте повість

Юліяна Опіаського

„ІДОЛИ ПАДУТЬ“

що зображує незвичайно живо змалювану подію, виводить могутню постать Володимира Великого, змалює бої та дипломатичні переговори великого князя.

Вкладом Видавничої Спільноти „Діло“

2 томи. — Ціна 4 зод.

Дістанете у всіх книгарнях

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

КОНКУРЕНЦІЙНИЙ Всевалковий Дім кс. мануфактура і галантерей, шукає асистентів архітектури до проєкту по селах. Лодж. Якуба 338.

ІНТЕЛІГЕНТНИХ асистентів до продажу опієтових ліків шукаємо. Висока проплата. "Meteor", Wazkawa, Sowbowa 6, 1637 3-4

СВЯЩЕННИК удова, шукає господаря до утримання дому, або старої пани, до наглядання двоє маленьких дітей поміччів до домашнього господарства. Зголошення до Адмін. "Діла" під "для учителя Вирі". 1718 1-2

УЧИТЕЛЬНА на Заході шукає посади інспекційної пани, або старої пани, до наглядання двоє маленьких дітей поміччів до домашнього господарства. Зголошення до Адмін. "Діла" під "для учителя Вирі". 1718 1-2

СТУДЕНТ (-ТНА), асистент молодого людини з добрим знанням французької мови, каже у перекладацьких годинах пошлілий заробіток. Зголошення в Адміністрації "Діла" особисто. 1-1

ШУКАЮ двоє майстрів до переконних робіт. Адреса: Уряд Парохіальний, Скопе Парох. 1-2

КНИГОВОДА спосібного, рутинного приймає на добрих умовах посади торговельного підприємства. Оферти в референтів під "Вісник" до Бюро "ФА-МА", Львів, Гродницька 1, П. 34/59 1-1

ДАМО стати добру посаду за початку 3.500 золотих.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ТЕХНІК, дорожній, студії, догляд, залізничний. Практика в Росії і Польщі. Власний помірний інструмент. Рінає, Віжж 1. Томсон. 1673 2-2

НАУКА

ВПСИ на коні річний курс крою і шиття та домашнього господарства, під управлінням найкращих фахових сил з провінції — з цілком утриманням. Також приймаю на тримісячний крій і шиття. ПІСАРЬКА, Отавіна вісім, бічна Корупція. 1669 1-1

МУЗИЧНА ШКОЛА

ім. ФР. ШОПЕНА

у Львові, вул. Сикстуська 43Б.

тел. 238-37.

оголошує

В ПИСИ

на шк. рік 1938/39

Для тих, що бажають —

залізничні полеші.

СТАНЦІЇ

ШУКАЮ приміщення для 12-літнього сина, близько школи Шашкевича або Гриваченка, при інтелігентній родині, де був би теж хлопчик з VI класу всеукраїнської школи. Зголошення до 20. серпня слати до Адміністрації під "Учитель". 1649 1-3

ПРИЙМУ панночки на станцію, недалеко купецької гімназії. Ткаченко, Ниспівського 12. 1671 2-2

ПАНСІОНИ

ДЕШЕВО — серпень, вересень. Ліси. 1-у вулиця над Прутом. Діло-Міжславчич. Гуманкова. 1674 2-2

ІЖНИ

ЖАРІВКИ до 25 батів 70 сот. ГОЛОСНИЙ детекторний 3.50, ЛІМПА двоопозумівка 6.-, мікстери, батерії "Діло-Між" — найдешевше ЦЕНТРАЛІ ЖАРІВКИ, Львів, Ринок 21. 1629 1-1

ВІЧНІ ПЕРА направляє найкраще "ШЕ-ЦІЗІЯ", тепер Шайноха 2. 1937 6-10

КОЛИ ПРИДЕШ — ПЕРЕНОВАЄШСЯ І СТАНЕШ ПОСТІЙНИМ ГОСТЕМ!!

Бо ніде не аш таких знаменитих страй і таких вибагливих перкусок, гарчич і холодних — при дуже низьких цінах — як тільки в

„Pomorzanka“

Львів, ул. Академічна 24.

До цього приграв Тебі від дня 2. серпня ц. р. ЗНАМЕНІТА САЛОНОВА ОРХЕСТРА „БАЙКА“.

Знаменитий мистець-співач найбільших італійських, німецьких і французьких сцен ВОЛОДИМИР КАЧМАР буде вести в цій році шільнім курс оперовий і сольового співу у ЛЬВ. МУЗ. КОНСЕРВАТОРІЇ ім. К. ШИМАНОВСЬКОГО. Вприн приймає і дає інформації: Секретаріат Консерваторії при вул. Коперника 9. (Гмах кіна „Коперник“).

ПАРАСОЛІ ГОРОДАІ, ЖІНОЧІ МУЖЕСЬКІ ДАРОМ

з найкращих гатунків і найновіших зорів поручає першорядна виробни парасолів „СІКО“ давня відома фірма СІХЕР і КОРРЕС, ЛЬВІВ. ЛЕГІОНІВ 29, в пасажі на право, зараз біля „ОРБІСУ“. Наприви і покриття виконуємо на місці майже даром. Увага на адресу і число дому.

ТЕЛ. 272-46 Шоферські курси

самоходів і мотоциклів для аматорів і фахівців ІНЖИНІРСЬКОЇ КООПЕРАТИВИ приймають зголошення на курси щодня при вул. ТОМІЦЬКОГО 14 (давня Коперника 54) для тих, що приїждять опіка. Наука їзди на новітніх самоходах. Ціни знижені.

ПЕРЕРІВКА коадр 3 зол. РОМАНОВА, Гродницька ч. 4 (біля Ринку). 1680 3-8

ГОДИННИКИ отинні, вивчені, на руку направляє предпийнво і найдешевше фірма: „ЧАСОМІР“, Львів, Личаківська 10. 1629 6-1

ТРИВКУ ошуляцію гарно і старанно, загартуванням течивом виконує Штір, Брама Андріолія (Ринок 20). 1588 8-10

ГОДИННИКИ і біжутерія найкращіше направляє українська фірма П. Карпича у Львові вул. Домінітальська ч. 7. 1930 68-0

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, червоні, лаврові, проти усування мати: за гарантією виконує відома УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2041 80-100

ВИРІВ ДЗЕРКАЛ, шибл, рами, оправа обриває найдешевше — шклярство В. ОТЕЛІМАХ, Коперника 22, тел. 246-79. 1572 5-8

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спец. шкір., венер. недуг і косметики

Др. ФІШЕР

б. лікар (асистент) Клінік у Берліні, Прага, Відні, орд. НІЛІНСЬКОГО 3 (напроти Від Каварні) тел. 251-68. 2143

Косметичний Інститут і Лябораторія Д-ра О. ТУШИЦЬКОГО

Львів, вул. св. Софії ч. 3. Тел. 205-28.

УСУВАЄ: аномалії пери, зроговання, пігменту, волосся, близи, дьоби по вісці і плями. Масажі триває усування зморщок, жилаків і відморожень власною методою. Триває усування оволошення ніг кататоревою. Стає рамуції підшкірним запусканням краски (татування). Урядово затверджені курси закордонної програми. 1668 1-10

ОГОЛОШЕННЯ.

Шукаєте мешкання?

Найдете його і будз воно Вам зовсім в доповідати, якщо даєте оголошення до „Діла“.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННАКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в руб. рещі оголошенні зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в товоті і новизнах зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова: матримоніальні і приват. кореспонденції по зол. 0.15
зупин, продаж, вином і т. п. зол. 0.10
шукаючи преші зол. 0.05
зачея товотом друком подвійно.

Остання сторінка 1/1
Остання сторінка 1/2
Остання сторінка 1/4
Остання сторінка 1/8

За безлістю відповідей Олександр Костин

Видає Видавничий Спілка „Діло“

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 21

Змачні сніданки, обіди і вечері, добрі напитки та перкусоні тільки в РЕСТОРАНІ **М. Кузишина** Перемиськ, пл. На Брані.

„ВОДОТЯГ“

Бюро технічне і підприємство для інсталяцій водотягових, санітарних технічних і опріжжів. Львів, вул. Пелчинська 22, тел. 23-16. Станіславів, 3-го Мая 12.

НОВООТВОРЕНА КРАМНИЦЯ

Львів і Колтун

Львів, вул. Жовніська 1, поручає по фабричних цінах шпалат — шнурки — ланки — пужалня — батогі і всілякі товотні виробі.

МЕБЛІ

Ідеальні, спалні, бініти, салони, кми, тапчани, матраци і декоративні вироби. Віденська виробни столарсько-тапчарська

ІВАН ОРТНЕР

Львів, Сикстуська 41, Тел. 26-19 948

БРАТИ ДМИТЕРКИ

єдиное українське кон. підприємство перевозове

Львів, Ринок 43, тел. 272-48

виконує всілякі перевози до всіх містечкоств і краю — дешево, швидко і солідно. Спеціальні авто для перевозу меблів, з відповідною замішваною ободутою — дають парку 806 найкращої достат.

ВАШЕ ОЧКО

ГАЛИЦЬКА 1. РІГ РИНКУ

Найдешевші меблі

в українській кооперативі

Львів, Корняків 1. Тел. 272-48

КІР

Львів, Уейського 4, Тел. 260-38

Станіславів, 3-го Мая 12, тел. 26

П Л Я Н И

НОШТОРИСИ

Б У Д О В И